

خلاقیت

تالیف و گردآوری:

دکتر محمد رضا عابدی

تهران - ۱۳۸۳

پیش‌گفتار

آسمان آبی حکایات بسیاری از زمینیان در سینه دارد. بخشی از این قصه‌ها مربوط به اموری هستند که روزگاری در ردیف غیرممکن‌ها طبقه‌بندی می‌شدند و امروزه مقوله‌ای عادی و ممکن به‌شمار می‌آیند. حرکت با ارابه آتشین، پرواز چون پرندگان، شنیدن و دیدن از راه دور، مسافرت به سیاره‌ای دیگر و ... در گذشته‌ای نه چندان دور اموری بودند که حتی بسیاری در عالم خیال هم به دنبال آن نبودند. طرفه اینکه نه تنها در چشم مردم عادی بلکه در نگاه نخبه‌گان و با استدلال علمی و قضاوت عقلانی نیز این امور غیرممکن محسوب می‌شدند. بیل گیتس نابغه قرن، همین بیست سال پیش بود که می‌گفت ۶۴۰ کیلوبایت حافظه رایانه برای هر کسی کافی است، تصور رایانه‌های امروزی حتی در مخیله او هم نمی‌گنجید. تبدیل غیرممکن‌ها به امور ممکن نگاه دیگری را می‌طلبد، نگاهی که پدیده‌ها را نه چون دیگران بلکه از زاویه جدیدی می‌نگرد. میلیونها نفر افتادن سیب از درخت را دیده بودند اما این نیوتون بود که از مشاهده آن کشف قانون جاذبه را الهام گرفت. امروزه نیاز به فراگیری روشهای افزایش خلاقیت نه یک تفنن بلکه یک ضرورت برای بقا به حساب می‌آید. بسیاری از مسائلی که با آن مواجه هستیم با روشهای ساده و ابتدایی قابل حل نیستند و محتاج راه‌حل‌های بدیع و خلاقانه

می‌باشند. برخی از مسائلی که ابتکار و خلاقیت ما را به چالش می‌طلبند عبارتند از:

- ۱- افزایش جمعیت جهان و کاهش منابع حیاتی چون غذا و آب
- ۲- گسترش و حدّت یافتن مشکلات محیط زیست
- ۳- جنگهای ویرانگر
- ۴- مشکلات ناشی از شهرنشینی و ماشینی شدن زندگی
- ۵- مشکلات ناشی از کاهش معنویت و ارزشهای اخلاقی (بحران معنویت)
- ۶- افزایش فاصله بین غنی و فقیر
- ۷- بیماریهای لاعلاج
- ۸- بلایای طبیعی

تجربه نشان داده است که پیشرفت بشر در زمینه های علمی و تکنولوژیک در کنار مزایایی که برای بشر فراهم ساخته است مشکلاتی را نیز به همراه داشته که بی سابقه بوده و لذا راه حل های جدید و پیچیده می طلبد. بعنوان مثال بیماری ایدز و سوراخ شدن لایه اُزن از جمله مواردی هستند که اخیرا حادث شده اند و همانگونه که تاکنون شاهد بوده ایم مقابله با آنها نیز به راحتی ممکن نمی باشد و هوش و استعداد بشری هنوز از عهده حل آنها برنیامده است. از مسائل جهانی به مسائل منطقه ای و ملموس تر نزول می کنیم. به گمان شما آیا یافتن راه حل برای ترافیک تهران، مقابله با خسارت زلزله، مهار تورم، ایجاد اشتغال برای خیل بیکاران، ارتقاء اخلاق انسانی و کاهش جرم و جنایت و ... به راحتی ممکن می باشد؟ همه ما بنوعی شاهد دهها و صدها مسئله کوچک و بزرگ در محیط کار و زندگی خود می باشیم که سخت گره خورده و لاینحل می نمایند، برخی از آنها چنان مهم و حیاتی هستند که ادامه بقای